

༥ །ན་མེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་ལ་མི་ཟད་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །ལན་ཅིག་དྲན་པས་འཆི་བདག་འཇིགས་པ་རིང་དུ་འདོར། །རྟག་དུ་བརྩེ་བས་འགྲོ་ལ་

ཐུ་བཞིན་དགོངས་གྱུར་པ། །ལྷ་མིའི་འདྲན་པ་ཆོ་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ལན་གངས་དུ་མ་རུ། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་ །བདེ་བ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་འགའ། །བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ངེ་

ལྟར་ལྟས་བཞིན་བརྟེན། །དེ་ལ་རྩི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་སྐུལ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྟོབ་པ་ན་རྩི་ལྟར་བྱགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལས་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡི་ཞིང་གི་

བཀོད་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ཡོད་མོད། །འོན་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདི་ནི་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞིང་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་

ཀྱང་རང་རང་གི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་གྲངས་

དུ་མར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞིང་འདིར་ཡང་དེའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་

མཛད་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མོས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པར་

གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་དང་རྟོག་པ་དང་གཟུངས་དུ་མར་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བཀའ་སྩལ་བའི་སློན་མ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་མི་

སྤང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཞིང་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲིགས་མ་ལྟས་སྐྱགས་པས་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་སྤྲ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཤེས་ལྟག་གིས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོད་
བཅུད་གྱི་འབྱོར་པ་ཏ་ཅང་ཡང་རྒྱབས་ཆེ་བས་སྐྱེ་བར་དགའ་པ་

དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་གྱི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་ན་ཞིང་གང་ལ་འདུན་པ་ཤེས་ཆེ་བ་དེ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་སྤྱར་ཞིང་འདིའི་གང་ཟག་
རྣམས་བདེ་བ་ཅན་ལ་མོས་པ་མང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་རྣམས་

@086A ༄། །གྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་དམིགས་ཏེ་བགྱིད་པར་རིགས་སོ། །རྒྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་པས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ནི།

ཞིང་བཀོད་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་

དག་འ་བོ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ། རྣམ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྩབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡངས་སུ་བསྡོམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བར་

སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་དེ་དག་སྒྲོང་གི་ཚོགས་དུ་མས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བཞུས་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ།

དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དང་བའི་སེམས་གྱིས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དག་འ་བོ་རིགས་གྱི་བྱ་
འམ། རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་བདག་གིས་ཆོ་འདི་ལ་འོད་དཔག་

མེད་མཐོང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པ་དེས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་སེམས་ཡང་དག་པར་བཏང་སྟེ། དགོ་བའི་ཙ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་

པར་བྱ་ཞིང་ཡངས་སུ་བསྡོ་བར་བྱའོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་གང་དག་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དགོ་བའི་ཙ་བ་མང་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་ལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཡང་དག་པར་གཏོང་བ་དེ་དག་འཆི་

@086B བའི་དུས་ཉི་བར་གནས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རྒྱ་ཞིང་དང་། ཞུམ་རིང་བ་
དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་

དག་མདུན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་། བརྗེད་པ་མེད་པའི་དྲན་པས་ཤི་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་

ལ་མདོ་དང་པོས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཡང་ཡང་དྲན་པ་དང་། དགོ་ཙ་སྟོ་དུ་མ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཞིང་

དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་བཞི་བྱས་ན་སྐྱེ་བར་

གསུངས་པའི་གསུམ་པ་ནི། ཞིང་དེ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །མདོ་
གསུམ་པས་ནི་ཞིང་དེར་སེམས་ཡང་དག་པར་གཏོང་བ་ཡང་སྐྱེ་བའི་

རྒྱུར་གསུངས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལ་ཡང་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་འདོད་པའོ། །མདོ་བར་
པས་ནི་ཤི་འཕོས་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་རྣམས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་

འོད་དཔག་མེད་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་རྒྱན་དུ་བསག་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་

@087A ༄། །དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་ཅིང་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཞིང་དེའི་སྣོད་བཅུད་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་

བཀོད་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བྲན་པར་བྱ་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་

སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཐོག་མར་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱན་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ལུལ་དུ་
བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེར་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་དང་སྟོན་པའི་

གནས་རྣམས་གོགས་མེད་པར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དབང་པོ་མཛད་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྲུམ་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་བྲག་པོར་བྱ་བ་ནི་གནད་དུ་ཆེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
བཟོད་པ་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་བདེ་ཞིང་། ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་

དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཞིང་གི་བསྐྱབས་པ་བཟོད་པར་བྱ་ལོ། །མི་མཛོད་ཞིང་ནས་
རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ། །བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སངས་རྒྱས་གྱི། །ཞིང་

ཁམས་རྣམས་ནི་འདས་པར་གྱུར་པ་ན། །མྱ་ངུང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། །དེ་ནི་ས་གཞི་རིན་ཆེན་དུ་མས་སྒྲིམ། །ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུར་མཉམ། །རིན་ཆེན་ལས་

གྲུབ་ཅི་བོ་མ་གཏོགས་པ། །ནག་པོའི་རི་རྣམས་ཀྱི་གྲིས་དབེན་ཞིང་གཙང་། །མཛེས་

ཤིང་ཡིད་འོང་རྣམ་དག་ཞིང་གི་མཐའ། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་ཆུ་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་། །རིན་ཆེན་ཏ་ལའི་ཤིང་གི་ཕྱང་བ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་སྐར་མས་ཁྲ་བ་བཞིན། །དེ་ལྟ་བུའི་ས་
གཞི་དེ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམ་པ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཤིང་ལྗོན་པ་རེ་རེ་

@087B ལའང་རྩ་བ་དང་སྤྱོད་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་བདུན་བདུན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གི་རྩ་བ་ནི་གསེར། སྤྱོད་པོ་ནི་དདུལ། ཡལ་
ག་ནི་བྲུ་_(R+YA)། ལོ་མ་ནི་ཤེལ། འདབ་མ་ནི་སྒྲུག། མེ་ཏོག་ནི་སྒྲུ་

ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་བུ་ནི་དོའི་སྒྲིང་པོ་ལས་བྱས་པ་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་རེ་རེ་ལས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་
བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་ལས་བྱས་པ་དང་། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་

རེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་བདུན་ཀ་ལས་བྱས་པ་འང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ལ་ཅོད་པན་དང་། རྣ་རྒྱན་དང་། གོ་ཤལ་དང་། གཏུ་བུ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། སོར་གཏུབ་

དང་། གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་དང་། གསེར་གྱི་བྱ་བ་དང་། ལྷ་ཏིག་

གྱི་བྱ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་རིམ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་མས་སྒྲིམ་པ་འཕྲུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
ཡོངས་སུ་གང་བ། ལྷ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་^(SRLU) ང་ལངས་ཏེ།

རྒྱང་དེས་ལྷ་འཁྱེས་དྲི་རབ་དུ་ཞིམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྒྲོས་ཤིང་ཁ་དོག་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷོན་པ་དེ་དག་བསྐྱོད་ཅིང་བསྐྱུལ་བ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་བསྐྱུང་དང་ལྷན་ཞིང་།
ལྷ་ན་སྒྱུག་པའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་བྱུལ་ཏེ།

མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་མིའི་བོང་ཚོད་བདུན་ཙམ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །མེ་ཏོག་དེ་དག་ནི་གོས་ཀན་ཙམ་ལི་རྩི་ཀ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་རིག་ན་བདེ་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱང་པ་བཞག་པ་
ན་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱང་པ་བཞག་པ་ན་སོར་

@088A ༄། །བཞི་ཙམ་གྱིས་མཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་དྲོའི་དུས་འདས་མ་ཐག་མེ་ཏོག་རྩིང་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དབེན་པ་དང་།

ཉམས་དགའ་བ་དང་། དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་

ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱང་ལངས་ཏེ་སྒར་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་སར་པ་དག་འབྲེམས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོའི་དུས་ཇི་ལྟ་བར་ཉིན་གྲང་དང་། ཕྱི་ཚོད་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་གྲང་དང་ཐོ་རངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །གསེར་དཔུང་བེཊཱ་_(R+YA)་དང་ཤེལ་དང་སྤྱག་ །སྤྱ་ཏིག་དམར་པོ་

རྩོལ་སྤྱིང་པོ་སྟེ། །རིན་ཆེན་བདུན་ལས་གྲུབ་པའི་ལྗོན་པ་ལ། །ཡིད་ལ་བསམ་དགའའི་རྒྱན་བཟང་དཔག་མེད་འཕྲང་། །ཤིང་གི་རྩ་བ་སྤྱོད་བྱ་ཡལ་ག་སོགས། །འཇམ་ཞིང་རིག་ན་བདེ་སྟོར་
བྱི་ཞིམ་ལྡན། །དྲི་ཡི་བཞོན་པས་བསྐྱོད་ཆེ་རྒྱར་སྟོན་པའི། །མཉན་

པས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྤྱ་རྣམས་འབྱུང་། །ས་གཞི་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐྱབས་སོ།། །།གཞན་ཡང་ས་གཞི་དེ་ནི་སྟོས་མཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་
རྩ་གྲུང་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པས་མཛོས་པར་བྱས་

པ་རྣམས་གྱི་ཟབས་སུ་ནི་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་པར་མཚུངས་ལ། །ཁ་ཞིང་ནི་དཔག་ཆད་གཅིག་དང་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་དང་བཞི་བཅུ་དང་ལྔ་བཅུ་འེ་བར་དང་བརྒྱ་སྟོད་གི་ཆད་དག་ཀྱང་

ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འབབ་སྟེགས་བདེ་བ། འདམ་རྒྱུ་མེད་པ།

གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདེ་བ། ལྷའི་མེ་ཏོག་ལྷུང་ལ་དང་། པར་དང་། ཀྱུ་ལྷ་དང་། པར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ། གྱི་རབ་དུ་ཞིམ་པའི་མེ་ཏོག་གིས་ཁབས་པ། ཁོ་ལ་ཁོ་ལ་དག་ན་བྱ་ངང་པ་དང་།
བཞད་དང་། ཟུང་ཟུང་དང་། ཅུར་པ་དང་། ཀ་རན་ད་

@088B དང་། རེ་ཅོ་དང་། རི་སྟེགས་དང་། ཟུ་བྱ་ག་དང་། ཀྱུ་ན་ལ་དང་། ཀ་ལ་བི་རྒྱ་དང་། མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པའི་སྒྲ་ལ་པའི་བྱའི་ཚོགས་དུ་མས་བསྟན་པ། འབྲམ་
གཉིས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་སྟོན་པས་གང་བའོ། །དག་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་འཛིན་གཞི། །ཡིད་འཛིན་ཏ་མ་ལ་དང་ཨ་ཀ་རུ། །རྒྱ་སྟོས་ཅན་དན་སྒྲུ་ལ་སྟེང་གིས་བསྟོས་པའི། །ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན་རྣམས་སྒྲ་སྟན་སྟོག་ཅིང་འབབ། །ས་གཞི་
མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོ། ། ॥

གཞན་ཡང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་བྱ་བས་ཁབས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་པར་སྒྲས་གང་བ་སྟེ། པར་ཁ་ཅིག་ནི་དཔག་ཆེད་བྱེད་ཅམ་ཡོད་ཁ་ཅིག་ནི་དཔག་ཆེད་གཅིག་དང་གཉིས་

དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་ཚད་ཙམ་ཡོད་དེ་

རིན་པོ་ཆའི་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་ཤྲག་སུམ་ཅུ་ཅ་རྩ་བུ་ལྟར་ཞིང་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མངའ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཤྲག་སུམ་ཅུ་

ཅ་རྩ་བུ་ལྟར་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཏུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅེས་སྟོན་ཏོ། །རབ་འབྱམས་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ལས་འོངས་
པ་ཡི། །རིན་ཆེན་པརྟོས་བསྐྱུན་པའི་འོད་ཟེར་ཕྱིར། །

དམ་ཆོས་སྤྱང་ཕྱིའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པ་ཡི། །སྤྱལ་སྤྱུས་གདུལ་བྱའི་བྱང་བ་ཆེམ་པར་མཇོད། །ས་གཞི་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་པར་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྐབས་སོ། །གཞན་ཡང་
ས་གཞི་དེ་ནི་ཁང་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་

@089A ༄། །མཛོས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་བ་གམ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ལྟའི་རས་བཙོས་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་བཏིང་པ་སྤྲས་ཁ་བོ་བཞག་པ་དང་

ལྡན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་ས་

གཞི་དེ་ནི་སྒོས་དང་སྤང་བ་དང་བྱུག་པ་དང་སྤྱི་མ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་སིལ་སྒྲན་དང་གོས་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོས་དང་སྤང་བ་ནས་
གོས་ཀྱི་བར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་དེ་ནི་སྒོས་

སྒྲ་ཚོགས་ངི་རབ་དུ་ཞིམ་པའི་ངད་ལྗང་ཞིང་དུས་དུས་སུ་ལྟའི་སྒོས་རྩའི་སྒྲིན་གྱི་ཆར་དང་། ལྟའི་མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དག་དང་། ལྟའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་དང་། ལྟའི་ཙན་དན་གྱི་ཕྱེ་
མ་དང་། ལྟའི་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་།

བ་དན་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ལྟའི་གླ་བྲེ་དང་ལྟའི་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྩ་མའི་བསིལ་ཡབ་དང་བཅས་པ་འཛིན་ཞིང་། ལྟའི་རོལ་མེའི་སྒྲ་དབྱངས་དག་ཀྱང་སྒྲོག་ལ། ལྟའི་བུ་
མོ་དག་ཀྱང་གར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་

རྫོགས་བྱེད་ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས། །ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་བས་ས་དང་བར་སྒྲུང་ཀུན། །མི་མཉམ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དགྱིགས་པ་ནི། །གསེར་གྱི་གཞི་ལ་རྩ་གཏོར་ཆེན་པོ་བཞིན། །ས་གཞི་

མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཁང་པ་དང་ལོངས་

སྒྲིབ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོ། །།དེ་དག་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རྒྱལ་མདོར་བསྟུན་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་སྣ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་མེད་
ཅིང་དེར་སྐྱེས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་

@089B བཞིར་སྒྲུར་ཕྱོག་པ་ཡང་མེད། མི་ཁོམ་པ་སྒྲུག་མ་རྣམས་ཀྱང་མེད། མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པ་ཤ་སྒྲུག་ཡིན་ལ། ཟློན་ལམ་གྱི་དབང་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་

བམེད། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱེ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་ནི་ལྷ་དང་མི་གཉིས་སུ་ངས་ལ་དེ་ཡང་ལྷ་མིའི་ཐ་སྟད་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་
མཚུངས་ཏེ། ཡོངས་སྟོན་ནི་གཞན་འདྲུལ་

དབང་བྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷས་ལ་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྱེ་བ་ཁྲག་

ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་

ཤེས་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མཐོང་བའི་ལྷའི་མིག་གི་
མངོན་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་ལྷའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་
པའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་

ཤེས་ཏེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཆང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྔ་དྲོ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་དུ་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་
མང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་མཆོད་པའི་རྩུ་

@090A ༄། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོག་བཀྱར་པར་རྒྱས་པ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་པདྨའི་སྒྲུབས་ན་རིང་དུ་གནས་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མངོན་ཤེས་ཆང་བ་

དང་། ཞིང་གཞན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ནམས་ལ་མཆོད་དུ་འགྲོ་བའི་རྩལ་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ཁམས་ཀྱི་ཟས་རགས་པ་ནི་མི་བཟོ་དེ། འོན་ཀྱང་ཁ་ཟས་ནམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁ་ཟས་

དང་། སྒར་བཤའ་པའི་གོས་དང་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་དེ་ནམས་བསམས་མ་ཐག་ཏུ་རྟེན་ནས་ལུས་ཆོམ་པ་དང་། ལུས་ལ་བགོས་པ་དང་། ལུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ཞིང་རྩ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་ནམས་ལས་ལྟའི་སྒྲི་དབྱངས་ཡན་ལག་གྱེ་བ་བརྒྱ་

སྟོང་དང་ལྡན་པའི་སིལ་སྒྲན་མཁན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་

བྱས་པ་བས་ཀྱང་ལྟག་པའི་སྒྲ་སྒྲན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཉན་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་སྟོན་ཅིང་

སྒྲལ་པའི་བྱའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནམས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་སྒར་བཤའ་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་མེད་ཁང་

ཇི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་མེད་ཁང་མདུན་

དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ན་མས་དེའི་ནང་ན་ལྟའི་བྱ་མོ་བདུན་སྟོང་བདུན་སྟོང་གིས་བསྐོར་ཅིང་ཅུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཞིང་བཟུང་བའི་དུས་ཀྱི་
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་སུ་

@090B སྒྲིང་བའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་རྒྱར་བཀོད་དོ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་ལས་བཟང་གིས་སྤྲུལ་པ། །མཚན་
དཔེའི་རྒྱན་གྱིས་ལྷས་ནི་རབ་རྒྱ་མཛེས། །ཡོན་ཏན་དུ་མས་རྒྱད་ནི་ལེགས་པར་གཏམས། །

གནས་སྐབས་ཀྱན་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་འཛོ། །སྟོག་བཞིན་འཁྲུག་པའི་ཐོགས་མེད་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཞིང་མང་བགྱེད་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་ལྗང་། །རབ་འབྱམས་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱུན་ནས་
སྤར་ཡང་ནི། །རང་གི་ཞིང་དུ་དགའ་བ་དེས་རོལ་བར་མཛད། །བཅུད་ཀྱི་

ཞིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མང་བ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞིང་དེའི་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། །དེ་ཡང་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་འཁོར་འདུས་པ་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འདོད་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐར་

མ་ཐམས་ཅད་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་བརྩི་བར་རུས་པ། རྩ་འཕུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་མོ་གལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ལས་གཞན་མི་
བྱེད་པར་བརྩིས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་གངས་ཆོད་པར་མི་འགྱུར་ན།

འདུས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་གངས་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་འདོམ་གང་པ་ཤ་སྟག་གོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ནི། གངས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་

མཐའ་ཡས་པ་མུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་ཕན་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟུ་མའི་རང་
བཞིན་ལ་སྟོ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་པ་སྟོ་རི་

@91A ༄། །རབ་དང་མཚུངས་པ། ཡོན་ཏན་དུ་མ་བསགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་འཕགས་པས་རི་རབ་དང་མཚུངས་པ། འབྲུག་པ་མེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བཟོད་པས་ས་དང་མཚུངས་པ། ཉན་མོངས་པའི་

དྲི་མ་འབྱུང་པས་འབབ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྲིག་པར་བྱེད་པས་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཕྱིགས་པ་དང་ཅི་ལ་

ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་པར་དང་འདྲ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་སྒྲོགས་པས་དུས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའི་འབྲུག་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཆར་མངོན་

པར་འབབས་པས་སྤྱིན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། ཆོགས་ཆེན་པོ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པས་བྱུ་མཆོག་དང་མཚུངས་པ། སེམས་མཆོག་ཏུ་དུལ་བས་སྦྱང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ། ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་ཏྲ་ཅང་ཤེས་
བཟང་པོ་དང་འདྲ་བ། ཅུལ་དང་མི་འཇིགས་པས་སྐྱག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་

དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སང་གི་དང་འདྲ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པས་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཉ་གོ་ཏ་དང་མཚུངས་པ། ཕས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་

དང་འདྲ་བ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེམས་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ། དག་

བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། གནས་སུ་གསོག་པ་མེད་པས་བྱ་དང་མཚུངས་པ། ཕས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཛོམས་པས་
བྱའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་སྤིང་དང་འདྲ་བ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བར་དཀའ་

@91B བའི་སྤྱིར་ཨུ་དུམ་ལྟར་དང་མཚུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཆེན་པོ་འབྱུང་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་བ་དན་ཆེན་པོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་
མེ་ཆེན་པོ་རབ་རྟུ་འབར་བར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ལ་དག

བའི་རྩ་བ་མང་པ་བསྐྱེད་པ། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ། སྟོན་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ལྟར་ལེན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བེ་རྩུབ་ཀྱིས་ནམ་པར་དག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུར་བྱུར་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་འཕྲིན་པ་ཆད་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འོད་དང་ལྡན་པ།

སྤྱི་ལ་ཐོག་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཁོར་ཡུག་རྩུབ་བས་བྱུང་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་

མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་

ཕྱིར། །སླིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོས་མ་ཞུ་གོ་བགོས་ཤིང་། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཆོལ་བས་ངོམས་པ་མེད། །མ་ལུས་ཆོས་ཆོལ་རྩལ་ལ་རབ་ཏུ་
མཁས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་གཏམ་གྱི་སླིང་པོ་རྟོགས། །ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ལ་ནམ་ཡང་འཇིགས་

པ་མེད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་ལ་བརྩོན། །དེ་ནི་འདྲེན་པའི་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད། །བྱབ་མཆོག་དེ་ཡི་རིགས་སུ་སྐྱེས་གུར་པ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་གྲགས་ལྡན་དཔའ་
བོ་ཆེ། །དག་པའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་

ཡོན་ཏན་སྟོགས་ཅམ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་བཙུང་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་དེའི་དབུས་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་
དུག་བརྒྱ་ཡོད་པ། ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་དཔག་ཆེད་བརྒྱད་བརྒྱ་

@92A ༄། །ཚུན་ཆད་དུ་འཕྱང་བ། ཅུ་བའི་སྟོམས་དང་སྐྱར་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ། ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱན་དུ་འཕྱང་བ། །ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོད་

པ། ལེ་མ་དང་མེ་ཏྲིག་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དང་

ལྡན་པ། ཟླ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བ། བརྒྱ་གྲིན་གྱིས་ཐོགས་པའི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ནམ་པར་སྤྲུས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ། རྒྱ་མཚོའི་
ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྤྲུས་པ། གསེར་གྱི་སྤྲུད་པ་

དང་སེ་མོ་དོས་མཛེས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་པོ་དང་དེ་ཤལ་ཚིག་རྒྱང་དང་ཕུ་ཏིག་སྟོན་པོ་དང་ཕུ་ཏིག་དམར་པོའི་རྒྱན་ཐོང་དང་སེངྒེའི་ཁ་ནས་འཕྲུང་བའི་སྐྱ་རགས་གྱི་ཚོགས་ཡོད་པ། རིན་
པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་བྱ་བས་སྒྲ་བྲེར་

བྲེས་པ། རྒྱ་སྟོན་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འབྲིལ་བ་དང་ཟླ་གམ་ལྟ་བུས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་ནམ་པར་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་
བརྒྱན་པའོ། །བྲང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དེ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ན་སྒྲ་

དབྱངས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཤིང་དེའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་དེའི་བྱི་ཚོར་བ་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་རོ་ཕྱོང་བ་དང་དེའི་འོད་གྱིས་

རེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ན་བ་དང་

མིག་དང་སྒྲ་དང་སྒྲིང་དང་ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་མི་འབྱུང་དོ། །ཤིང་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་གཡེང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་
དབང་པོ་དེའི་དྲུང་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@92B པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྩལ་མེད་ཅིང་ནམ་པར་དག་པ་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་ཞིང་གཞེས་ལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་ན་ཆོས་
སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ནས་བསྐྱལ་པ་བྱེ་

བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་གི་བར་འདི་སྟེང་ཅིག་ཐུབ་པོ་ཞེས་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་རྟོགས་པར་མི་རྩལ་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཆོ་དཔག་མེད་ཅས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེར་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གསུལ་གྱི་བྱེ་མའི་

གངས་ཇི་སྟེང་པ་དེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཅས་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འོད་འདོམ་གང་པ་སོགས་སུ་འབྱུར་བ་ནི་མ་གཏོགས་

སོ། །འོད་དེ་ནི་ཤེལ་གོང་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པ།

ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། ལྷས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ། གང་ལ་རེག་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་
མཐའ་ཡས་པས་རོལ་མཆོས་

གསེར་གྱི་རི་ནམས་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱེའི་གཟི་བཞིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ་ལྷམ་མེ་

ལྷང་དེ་ལྷན་ནོར་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རི་ཐམས་ཅད་གྱི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་ཆོམ་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་

@93A ༄། །བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཏུ་མའི་རྒྱལ་ས་བྱང་བ་དག་ཅིང་གསལ་ལ་མངོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ནམས་ཀྱིས་སྐྱའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་མངོས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགྲན་པ་བཞིན་

དུ་གྱུར་པ། སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དུ་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལུ་ཏིག་གི་འབྱམ་བུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་
བའི་དགྱིལ་ན་མངོས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱད་དང་དབང་པོ་དང་དགེ་

བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་རབ་ཏུ་བརྩེད་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དལ་བའི་འགྲོས་ཀྱིས་
མངོས་པའི་བྱུ་མཚོག་བ་ལང་བརྒྱ་སྟོང་གི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་

དང་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྟུན་དང་རྩུ་འཕྱལ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་མས་བརྩེ་བའི་དགྲ་བཙུན་པའི་འཁོར་གྱི་མདུན་དུ་བདར་བ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་མཁྱེན་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྟིད་དུ་ཇི་ལྟར་འཚམ་

པར་ཆས་སྟོན་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྟོབས་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྟར་མཇོད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔའ་ཞིང་ཡང་རྩལ་ཆེ་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་

ཀྱལ་པོ་སེལ་རི་བླ་གསུམ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག

ཚ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་ཀྱན་ཏུ་སེང་གའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་པའི་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་པས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སེལ་རི་སྒྲ་ཆེན་པོ་
རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྒྲོག་པའོ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ན་འགོ་བའི་སྐྱབས། །

@93B ལྷོན་པའི་དབང་པོའི་བྱང་ན་འོད་དཔག་མེད། །རྒྱ་ཆེན་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་བཞིན་པའི་སྐྱ། །མཐའ་ཡས་བསོད་ནམས་མུང་པོ་སྤྲོད་ལ་འདུད། །འདྲེན་པ་སྤྲོད་གྱི་འོད་གྱི་
ཚོགས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་གྱུར་པ། །ཀྱི་མ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་གི་ནི། །རྒྱ་སྤྲོན་ཁོངས་དག་ཤིན་ཏུ་

ཡངས། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་སྤང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས། །སྤྲོད་ཉིད་གཅིག་ཕུས་བདག་གིར་མཇོད་པས་ན། །མི་མཛོད་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་འདི་དག་རྣམས། །སྤྲིགས་མ་ལྷ་ཡི་ཉེས་པས་
སྤྲུགས་སམ་སྒྲམ། །རབ་མཐོ་རི་ཡི་དབང་པོ་སྟེ། །རབ་རྒྱས་རྒྱ་བའི་བཞིན་ལྷན་ཞིང་། །རབ་མཛེས་

ལྷུང་ལ་སྟོན་པོའི་མིག་རབ་ཏུ་ལྷན་ན་སྤྲོད་དང་མཚུངས། །མཁུན་བཙུང་འཕྲུལ་ཏན་ཏུ་མའི་དཔལ་འབར་ཞིང་། །འཁོར་ཚོགས་དབུས་སུ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འབྱེད། །སྤྲིད་མཐའི་

བར་དུ་གཞན་གྱི་དོན་བཅུགས་པ། །གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་བྱོད་གྱིས་

འགོ་ཀྱན་སྐྱོངས། །ཞིང་གི་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུགས་ཙམ་བཟོད་པའོ། །དེ་དག་ནི་བཅུད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྤྲོན་རྒྱལ་བ་འདིས་སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོའི་སྤྲོན་སྒར་

ཞིང་འདི་སྤོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བུས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། མཐར་སྤོན་པའི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་ཞིང་བཀོད་

གྱི་མདོར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུན་པའི་ཡུལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་པ་དེ་རྣམས་དམིགས་སྤྱད་པར་བྱས་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཡང་ཡང་སྤྱངས་
ནས་འདུན་པོ་ཤུགས་དྲག་པ་ཤིན་དུ་གསལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་

@94A ༄། །ཕན་ཡོན་ནི། ཞིང་བཀོད་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་སྤྲ་རབ་རྩལ་སྟེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །ལའིག་ཅིང་གཤེགས་ཏི་རྩལ་དུ་བྱས་གྱུར་པ། །དེ་བས་མང་པའི་འཇིག་

རྟེན་ཁམས་གྱི་རྣམས། །རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་ནི། །གང་གིས་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་མཚན་དང་། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་འཕགས་རྣམས། །ཐོས་ནས་དགའ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་ཆར་ཡང་འགྱུར་མེ་ཡིན། །དེ་ལྟ་
བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་དེ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་མགྱ་དང་དད་སྦྱིད་ལ། །བདེ་བ་

ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མཆོག་ཏུ། །འགྲོ་བར་བྱ་བྱིར་མོས་པ་དྲག་པོ་སྦྱིད། །གང་གིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མིང་ཐོས་པ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ལ་ནི། །ཞིང་མཆོག་ཐ་གྲུ་ཆེན་པོ་
དེ་དག་ཀྱན། །ཆ་དང་དཔེར་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤེས་

རབ་ཅན། །དེ་དག་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འགྱུར། །དོན་དམ་ཐོབ་བྱིར་དད་པ་ཙུ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐོས་ནས་ཡིད་གཉིས་སོལ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེའི་བྱིར་བྱུང་བའི་
དབང་པོས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ན་དེར་སྦྱི་

འོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བར་ཡིད་ཆེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་བཞིན་དུ་དེར་སྦྱི་བའི་རྒྱ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ནི་ཞིང་

དེར་སྐྱེས་ཀྱང་པདྨའི་སྐྱབས་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་མི་ཉུས་པར་

པདྨའི་མངལ་ན་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་བྱར་མེད་པར་གནས་དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདུན་པའི་ཡུལ་དུ་ཞིང་གི་
ཡོན་ཏན་སྤར་གྱི་དེ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོས་པ་དེ་ནི། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བའི་

@94B དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དམ་མི་དགོས་མེད། འོན་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྒྲོས་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པའི་ཡུལ་དམིགས་མི་བྱེད་ཅིང་།
དམིགས་མ་བྱེད་ན་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་རྒྱ་བྱས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་མི་སྐྱེ་བར་སྤར་བས་

ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲུན་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་བདེ་གླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་དབང་པོ་མཛད་དུ་གསོལ་བ་ནི། །སྒྲང་
དོར་གནས་རྣམས་མ་རིག་འཕུག་པོས་བསྐྱིབས། །ཁོང་ཁྱོད་མཆོན་གྱིས་

མཐོ་རིས་སློག་འཕྲོག་ཅིང་། །འདོད་སྤྱོད་ཞགས་པས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་པོས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོར་བྱིར། །ན་གཤི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྩ་རྒྱབས་མང་པོས་གཡངས། །མི་

བཟང་འཆི་བདག་ཕྱ་སྒྲིན་ཁར་རྒྱུད་པས། །མི་འདོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁྱུར་གྱིས་ནོན་གྱུར་

བ། །མགོན་མེད་བདག་གི་ཉམ་ཐག་ང་རོ་ཡི། །ཡིད་ལ་སྒྲོན་པ་འགྲུབ་པའི་དཔང་པོ་རུ། །ཁོངས་པའི་གཉིན་གཅིག་འདྲིན་པ་འོད་དཔག་མེད། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་སྤྲུལ་མཐུ་
ཆེན་ཐོབ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་གྲུས་པས་གསོལ་འདེབས་ན། །དཔག་མེད་བསྐྱེལ་

པར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཐུགས་མཆོག་སྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་བསྐྱེལ་བར། །འདབ་བཟང་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་བཞིན། །རྩུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་འདིར་གཤེགས་ཤིག །
བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་

རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཆི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་འདྲིན་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་

@95A ༄། །རབ་ཏུ་དད་པ་བྱས་པོ་སྐྱེས་ཏེ། །གནད་གཙོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པ་དང་། །དད་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མ་བརྟེན་པའི་བྲན་པས་ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱུད་རྩུ་

འཕྱུལ་གྱིས་ལྷགས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་པརྒྱ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཤེས་ལྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།

དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྟོབས་

པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོན་པ་སྤྲོད་མེད་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱས་

ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཞོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་རྣམས་

གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་འགོད་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱད་པར་གྱུར་ཅིག ། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་བཙུང་།

བ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱིན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་ལམ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་འགད་

རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། སྤྱོད་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤྱོད་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ། རམ་ཞིག་ཆོ་ཡི་
འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ན། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱོར་བའི་འོད་དཔག་

@95B མེད། །མིག་གི་ལམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དད་སོགས་སྤྱིང་རྩེས་བདག་རྒྱུད་གང་བར་ཤོག །བར་དོའི་སྤྲང་བ་ཤར་བ་གྱུར་མ་ཐག །རྒྱལ་སྤྲས་བརྒྱུད་ཀྱིས་མ་ཞོར་ལམ་
བསྟན་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱལ་པ་ཡིས། །མ་དག་ཞིང་གི་འགོ་བ་འབྲེན་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་མཆོག་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུའང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཤུག་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཅིག །རྟེན་དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱི་རྒྱན་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་

ཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུའང་སྟོན་གྱི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་དྲན་པའི་ཆོ་རབས་དྲན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་།

ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་ཉེས་ལྟར་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡུང་པོ་མཐར་ཕྱིན་
པར་མཇད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་དག་སྒྲོང་མི་འབྱུགས་པ་

ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོག་དང་
དོན་མ་ལུས་པ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་གཞུངས་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་ཅིག། །རང་ཉིད་གྱིས་གཞུང་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དཔའ་བར་འགོ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒོ་རྣམས་དང་། ཤའི་མིག་ལ་སོགས་པའ་

@096A ༄། །སྤྱན་རྣམས་དང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲང་དོར་གྱི་

གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཐོབ་པར་

གྱུར་ཅིག། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆ་ཤས་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། མ་རྟོགས་པ་
དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་མ་ལུས་པར་

འགོག་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་གྱིས་ཚད་གཟུང་མི་རྒྱས་པར་གསུང་རབ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་གཏུགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།
མདོར་ན་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་གསུང་རབ་གྱི་ཚིག་དོན་འབྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་མོན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཅིག། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་གསལ་བ་སྐྱར་བ་ཟབ་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་ཉིད་ནས་སྐྱལ་

ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལོག་སྒྲ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། མཁས་པ་མཁྱེན་གྱིད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཆད་པ་དང་རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་

པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་དོན་

གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱིད་ལུག་ཅིང་ཞུམ་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས། གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་ལེན་ཅིང་སྤྱིང་སྟོབས་
མཆོག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་

@096B སློན་སྐད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་སོན་པ་ཇེ་བཅུན་སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལུག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་ན་བདུད་དང་སྦྲུལ་གས་དང་པས་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་

མཁས་པའི་རྣམ་པའི་སློན་སྐད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་སོན་པ་ཇེ་བཅུན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་བཙོན་འགྲུས་
གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སྐད་

ཅིག་གྱུང་གཡེལ་བ་མེད་པར་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་པའི་བར་ཆད་ལུས་

དང་སེམས་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ལ་མཚན་ནས་སྒྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་

ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱུག་དུ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་
མཚན་ནས་སྒྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་

ཅུས་པ་རྒྱལ་བ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། ཆོའི་བར་ཆད་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འཕྲིན་ལས་བཞི་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེའི་སྤང་བ་
རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཆོའི་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་

གྱུར་ཅིག། གང་གིས་འདུལ་བ་དང་འཚམ་པའི་སྐྱེའི་སྤང་བ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་དེའི་མཐུ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བ་ཆོ་དཔག་མེད་གྱིས་དག་བའི་བཤེས་

@097A ༄། །གཉིན་དངོས་སུ་མཇོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་མཉེས་བཞིན་

དུ་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག། རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་ཆོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་སྟེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་མཉེས་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། མི་མཉེས་པ་
སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱབ་པར་གྱུར་ཅིག། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

གྲིས་གདམས་པ་དང་། རྩེས་སུ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདོམས་པར་གྱུར་ཅིག། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་སྐྱབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་
གྱུར་ཅིག། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་དུ་སྐྱད་

ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འགོ་བར་གྱུར་ཅིག། སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། རེས་འབྱུང་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐའ་དག་པ་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་ནས་རྩོལ་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འརྱུག་པར་གྱུར་

ཅིག། སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་སྟོན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ཇི་སྟེད་ཐུབ་

མཆོག་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ། །བདག་གིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་དེ་སྤྱིད་

དུ། །ནམ་དག་ལམ་བཟང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རྟེན་ཅིང་། །རབ་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཆོ་རབས་དྲན་པར་ཤོག། གཟུངས་སྒོ་བས་ཏིང་འཛིན་མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕྲུལ་སོགས། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་
མངོན་འཛིན་ཅིང་། །མཁུན་བརྩེ་རྩས་པ་ལྷ་དང་བུལ་ཐོབ་ནས། །

@097B བྱང་རྩལ་སྒྲིད་པ་སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། དུས་མིན་འཆི་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཆོ་དཔག་མེད་མགོན་སྐྱ། །གསལ་བར་མཐོང་ནས་འཆི་བདག་དཔའ་བཙམ་
སྟེ། །འཆི་མེད་རིག་འཛིན་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག། ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་ཆོ་དཔག་མེད་པ་ཡིས། །ཐེག

མཆོག་བཤེས་གཉིན་དངོས་སུ་མངོད་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་ལས། །སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག ། །དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཙན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཛིན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་སྒོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བཏབ་པའི་དགོ་བའི་རྩ་

བ་འདིས་མཆོན་ནས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྡོམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བྱབ་པའི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུལ་པོའི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་

གྱུར་ཅིག། བདག་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་སྐྱབ་པའི་སངས་སྐུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་སྐུལ་
བ་ཀྱན་དུ་གཟིགས་པ་ཞེས་པར་འཛང་སྐྱབ་པའི་སངས་སྐུས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱི་རིན་པོ་ཆེས་

བསྐྱེད་བའི་མཐོ་བྱུང་ཤིང་པའི་རྩེ་མོ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ། རིན་པོ་ཆེ་རི་རའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ལོ་བྱེ་བའི་བར་དུ་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་སྣ་བྱས་ཞིང་དེ་ཡོངས་སུ་གང་བ། ས་གཞི་ནི་གང་ཟག་
དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཀྱིས་ཁ་དོག

དུ་མར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོང་སྒུལ་ཅུང་ཆད་དང་མཉམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གི་ཤིང་གི་བྱང་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་གཟིགས་བ་སྐྱུ་ཐ་མལ་པ་དཔག་ཆད་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པ་བཞུགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་གྲངས་མེད་པ་

@98A ༄། རྣམས་སྤྱི་ལ་དཔག་རྟེན་པ་འགྲུད་པའོ། །འཁོར་རྣམས་ནི་ལུས་ཐ་མལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་པ། ཞིང་དེར་ཆོའི་འདུ་བྱེད་མི་གཏོང་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་

མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་མངའ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

ཤ་སྟག་སྟེ། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་གཟིགས་ཡིད་ལ་བསམ་མ་ཐག། དེ་དག་གི་མདུན་ཉིད་ན་བཞུགས་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་
བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུད་གྱི་ཡོན་

ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས། དག་པའི་ཞིང་གཞན་དུ་མ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞིང་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་གྱ་ཆེ་བ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲོམ་པ།
ཞིང་དེས་ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱུན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཞིད་དེ་ལྟ་བུ་

ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་པས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པ་ན་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། དེའི་འབྲས་

བུ་སྟག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། མཐོང་བའི་མོད་ལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གྱི་སྟག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་བཙེ་བའི་འགྱུར་བ་དྲག་པོས་

ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་བ། ཡིད་དང་སྤིང་དུ་

གཅགས་པའི་བྱ་གཅིག་པ་མའི་ཁྲོད་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བའི་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། མ་དག་པའི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཁོག་རྒྱུང་ཞིང་ཤིན་དུ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་རྟེན་བཀྱར་གྱིས་དབྱེན་
སྒྲིམ་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ན། མི་

@98B བཟད་པའི་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་བའི་སྤྱག་པའི་བྱ་མཐོང་བའི་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། མ་དག་པའི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིག་པའི་ལས་ཤིན་དུ་ལྷུ་བ་སོགས་ལྷུར་
སྒྲངས་ནས། ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ན། ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་ངོ་མི་ཤེས་

པའི་བྱ་རྒྱུང་དུ་དཔག་ཚད་དུ་མའི་འཕང་དང་ལྷན་པའི་གཡང་ཁར་རབ་དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། མ་དག་པའི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དམ་
པོས་བཅིངས་པ་མཐོང་བ་ན། བརྩེ་བ་མེད་ཅིང་གཏུམ་ལ་ཤ་འཁོན་ཆེན་པོ་དང་

བཅས་ཤིང་། སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་དགྲ་བོས་ཐར་དཀའ་བའི་བཙོན་རར་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་དུ་མས་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་བྱ་མཐོང་བའི་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག།

མ་དག་པའི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་དྲག་པོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་

གཟིར་ནས་འཕྲལ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ན། འཆི་ངེས་པའི་ལྷས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷའི་བྱ་གཞོན་རྩས་རང་ཉིད་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དང་། བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་འདོད་པ།

བསམ་པ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་གི་བདེ་བའི་བྱུང་པར་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མི་ཆགས་པར་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པར་ཐབས་མཁས་པའི་སྒོན་ལམ་དང་། བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་འདོད་པ།

ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱའི་གཏམ་སྤྱིང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ཡང་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པ། པདྨའི་ཚལ་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ཤིན་ཏུ་དང་

@099A ༄། །བའི་མཆོ་ཆེན་པོར་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྤྱག་དུ་མའི་ནང་ནས་འདོན་པའི་སྤྱོད་བལ་མ་ཁྱུ་པའི་སྒོ་ནས་

འཇུག་པ་ལ་བྱ་གཅིས་པ་གཡུལ་དུ་ལུས་པའི་ཕྱིར་དུ་པ་དཔའ་བོ་

གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དབུལ་པོས་གཏིར་རྙེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཅིག། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆེ་བ་དང་བསལ་

བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་གྲང་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱའི་དབུས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག། མདོར་ན་
བདག་མ་འོངས་པ་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་

དེའི་མཚན་རྣམས་ཟད་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སྒྲིས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནི་ལྷང་ངར་
བཞུགས་པ་ལ་འཁེར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་རྒྱལ་བ་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། འགྲེང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་

དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་། སྤྱོད་ཅེས་པ་

ལམ་ཅི་དང་། ལྷ་ལྷེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བྱེད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། མཐོང་བའི་མེད་ལ་དེ་དག་གི་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་བའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུངས་

@099B སྤང་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱེད་ཆུབ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག། དག་པའི་ཞིང་མང་ནང་ན་སྤུལ་བྱེད་ཞིང་། །ཀུན་གཟིགས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་
པ་།ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཞིང་ལ་འདུས་ནས་གྱུར་། །ད་བས་ཆེས་ལྷག་ཞིང་མཆོག་འགྲུབ་པར་

ཤོག། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་དགའི་ཞིང་དེ་སྤྱོད་ཕྱིར་དུ། །སྤྱོད་པར་དེའི་སྤྱོད་དུ་འང་མ་ལུས་པའི། །དུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཞིང་ཡིད་ལ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པར་བཅས་སྤྱོད་པར་
གང་། །དེ་ལྟའི་སྤྱོད་པར་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འཛིན་མཐའ་མེད་

མཆོད་རྩས་ཀྱིས། །མཆོད་པའི་ལས་ཚུལ་མ་ལུས་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་གྱུར་ཅིག། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞིང་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཐ་མ་

ཡི། །བསྐྱལ་པ་ཇི་སྟིང་ཡོད་པ་དེ་སྟིང་གི། །བསྐྱལ་བར་འཇུག་ལ་ཁྱམ་པ་

མིད་པར་ཤོག། རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟིང་བྱབ་པ་དེ་སྟིང་གི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཀུན་མཁུན་མ་ཐོབ་པར། །ད་དུང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སྟོབ་དགོས་ཀྱང་། །གོ་འཕང་མཆོག་སྤྱིར་བཏོན་པ་ཉམས་
མ་གྱུར། །སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་དོན་ལ། །རེ་བའི་སྟོན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྟོ

ཞིང་། །གཞན་དོན་སྟོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་མ་སྟོངས་པའི། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་སྟོར་ལེན་ཤོག། བདག་གི་ཞིང་གི་རྒྱན་གྱར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀུན། །མ་དག་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་
ན། །བཟོད་སྒྲགས་མིད་པའི་སྟིང་རྗེས་རབ་བསྟོད་ནས། །ཐབས་མཁས་སྟོད་

པས་འགྲོ་བའི་མགོན་བགྱིད་ཤོག། བདག་གི་མིང་ཙམ་བརྟེན་དང་བླན་པས་ཀྱང་། །སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་མནར་བ་ཀུན། །སྤུན་ཆོགས་བདེ་བའི་དཔལ་རབ་འབྱོར་གྱུར་ནས། །ཐེག་
མཆོག་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་འཛོལ་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

@100A ༄། །སྤྱོད་ཙམ་ཞིག། མཆོན་པར་བུས་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་གོགས། །མ་ལུས་ཞི་ཞིང་མཐུན་པའི་འཆོག་ཆས་ཀུན། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པར་ཤོག།

ལྷ་གྲུའི་དབང་པོ་འབྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་

གསང་བདག་སྦྱན་རས་གཟིགས། །བདེ་གཤེགས་འཁོར་བཅས་ཏེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི། །བདེན་པས་སྦྱོན་ལམ་འདི་དག་སྦྱར་འགྲུབ་ཤོག། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྦྱོན་
ལམ་ཞིང་མཆོག་སྒོ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་

གྲིས་རྫིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཟང་སྒྲོང་གིས་བགྲིས་སོ།།